

ÖNLİSANS PROGRAM AKRAN DEĞERLENDİRME REHBERİ

Değerlendireceğiniz programın öz değerlendirme raporunu aşağıdaki soruları göz önünde bulundurarak okuyup inceleyiniz.

1. Öz değerlendirme ölçütleri* doğru anlaşılabilir mi?
2. Programın mevcut durumu ölçütler açısından ortaya konulmuş mudur?
3. Programda hedeflenen mezunların yetiştirilmesi için periyodik ölçme ve iyileştirmeler yapılmakta mıdır?
4. Bu bilgiler, kanıtlarla desteklenmiş midir? Kanıtlar yeterince destekleyici midir?

Saha ziyaretinizden önce

1. Öz değerlendirme raporunda yazılanları desteklemeyen kanıtları not ediniz.
2. Öz değerlendirme raporunda anlaşılır bulmadığınız, yanlış anlaşılabilir hususlara ilişkin sorular hazırlayınız.

Saha ziyaretiniz sırasında

1. Akran değerlendirmenin hedef, ölçüt ve kapsamından söz ediniz.
2. Birim yöneticileri, bölüm, anabilim/anasanat dalı başkanları, öğretim elemanları, öğrenciler ve mezunlar ile ayrı ayrı görüşünüz.
3. Program altyapısı ve kaynaklarını yerinde gözlemleyiniz ve bulgularını raporlaştırınız.
4. Esas kanıtların sunulması için program yöneticilerine/yürütücülerine fırsat veriniz.
5. Akran değerlendirme raporuna yazacaklarınızı sözlü bir biçimde özetleyiniz.

Akran değerlendirme raporunda

1. Program öz değerlendirme için daha önce belirlenmiş **her bir alt ölçütün altına** değerlendirme bulgularınızı yazınız. Satırları dilediğiniz kadar çoğaltabilirsiniz.
2. Programın güçlü ve geliştirmeye açık yönlerini tarafsız, doğru, kanıta dayalı ve nazik bir dille beyan ediniz.
3. Programın iyileştirilmesine yönelik önerilerde bulununuz.

Rapora son hâlini vermeden önce raporu bölüm, anabilim/anasanat dalı başkanı ile paylaşarak açıklığa kavuşturulması gereken hususlara ilişkin görüş ve önerilerini alınız.

*Öz değerlendirme ölçütleri aşağıda açıklanmıştır.

0.1-PROGRAMA AİT BİLGİLER

Değerlendirmeniz: Programa ait yeterli bilgi verilmiştir.

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrenci kabul koşulları ve programın kazanımları açık bir şekilde belirtilmiştir.

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Yatay geçiş ile ilgili verilen bilgiler yeterli bir şekilde uygulanıyor.

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrenci değişim programı ile ilgili araştırmalar yapılarak önlemler alınmış ve verilen bilgiler yeterlidir.

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirmeniz: Her yıl her sınıf için danışman olarak bir öğretim elemanı görevlendirilmektedir. Danışmanlık hizmetleri her sınıf için açıkça belirtilmiş olup, gerekli şekilde yapılmaktadır.

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin derslerdeki başarıları, yapılan sınav, ödev, sunum, proje ve atölyelerde nihai ürün haline dönüştürülen takılara bakıldığında, yeterli seviyede olduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin ders ve etkinlik değerlendirme ölçütleri hakkında yeterli bilgi verilmiştir.

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrenci mezuniyeti hakkında bilgiler yeterlidir.

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Eğitim Amaçları: Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019).

Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program amaçları ile kurumun öz görevleri uyumludur. Gerekli program amaçları kanıt olarak eklenebilir.

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentiler tanımına uymalıdır.

Değerlendirmeniz: Süreç incelendiğinde kariyer hedefleri ile ilgili gerekli açıklama yapılmıştır ve dahası mesleki beklentilerle de tamamen uyuşmaktadır.

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle (misyonu) uyumlu olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Bölümün öz görevleri incelendiğinde uyumlu olduğu görülmüştür.

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Yeterli açıklama yapılmıştır.

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Bağlantı adresi yeterlidir.

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirmeniz: Programın dış paydaş toplantılarına bakıldığında güncellemeleri açıklandığı gibi yapılmaktadır.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

- Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).
- Ölçme: Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).
- Değerlendirme: Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Değerlendirmeniz: Program çıktıları yeterli şekilde tanımlanmıştır.

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Çıktı düzeylerinin belirlenmesi açıkça belirtilmiştir.

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Mezun olan öğrencilerle ilgili program mezunları hakkında sayfa kanıt olarak eklenebilir.

4-SÜREKLİ İYİLEŐTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Değerlendirmeniz: Yapılan açıklama yeterlidir.

4.2-Bu iyileŐtirme çalışmalarını, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Süreç başarılı bir şekilde açıklanmıştır.

5-EĞİTİM PLANI

Kredi: Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik teorik dersin ya da yapılan iki ya da üç saatlik uygulama veya pratik / laboratuvar çalışmalarının öğretim yüküne eşdeğerdir.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planı ve takı uygulamalarının açıklamaları plana eklenebilir.

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin eğitim sürecinde elde ettikleri becerilerle ilgili kanıt toplanabilir. Her öğrenci ders süreçlerinde uygulamalı eğitim almaktadır. Tüm nihai takı ve taşlar sergilenmektedir.

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirmeniz: Verilen bilgi yeterlidir.

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planı referansı verilmiş ve ilgili bağlantısı sunulmuştur.

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planı ve ilgili kanıtlar, bağlantılar sunulmuştur.

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Açıklama yeterli ve uygundur.

5.7-Öğrenciler, nceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin tüm kazanımları edindikleri yeterli şekilde açıklanmıştır.

6-ÖğRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, ğretim yesi-ğrenci ilişkisini, ğrenci danışmanlığını, niversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim elemanı ve yeterliliğiyle ilgili gerekli içeriklerin bağlantıları paylaşılmıştır.

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim kadrosu, branşlar bazında da yeterlidir.

6.3-Öğretim yesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Bilgi paylaşımı yeterlidir.

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program ęıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Eğitim ve öğrenmeye yönelik şartlar ve atölyelerin fiziki yeterlilik süreci açıklanmış, ilgili tablo ve görseller eklenmiştir.

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program öğrencilerinin etkinlik ve etkileşim süreci ve hedefler yeterince açıklanmıştır.

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel ęalıřmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Eğitim süresince yeterli atölye donanımı sağlanmıştır.

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program ęıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Belirtilmiş olan kütüphane erişimi yeterlidir.

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Özellikle programa dair atölyelerde gerekli önlemlerin alındığı bilgisi verilmiştir. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmıştır.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmemiz: Kurum desteği ile ilgili açıklamalar ve uygulamalar program için yeterlidir.

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirmemiz: Konu hakkında uygun ve yeterli değerlendirme yapılmıştır.

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirmemiz: Programın yeterli düzeyde kaynağa sahip olduğu belirtilmiştir.

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirmemiz: Yeterli düzeydedir.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirmemiz: İş akışı uygun biçimde yürütülmektedir.

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

10.1.1 Program öğretim planı, dersler ve diğer uygulamalarda ölçme-değerlendirme aracılığıyla programa özgü ölçütlerin nasıl sağlandığı anlatılmalıdır. Programa özgü ölçütlere ilgili akreditasyon kuruluşunun (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) lisans programları değerlendirme ölçütlerinden ulaşılabilir.

Değerlendirmeniz: Yeterli seviyede açıklanmıştır.

SONUÇ

Programın geleceği açısından, günümüzde önemli bir yere sahip olduğu için atölyelerin makine, teçhizat bakımından zenginleştirilerek öğrencilerin daha iyi bir teknik eğitim almaları gerekmektedir. Öğretim kadrosunun yeterli seviyede olduğu gözlemlenmiştir.